

331

43

**ВИКЛАДАННЯ І ВИХОВАННЯ
В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ**

**НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
ВИПУСК I**

Кривий Ріг—1993

ШЛЯХИ І ЗАСОБИ МУЗИЧНО-ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКОЛИ УКРАЇНИ

/ Т.А. Гаркуша /

Естетичне виховання, як складова частина інтелектуально-го рівня кожного учня, кожної людини, має свої характерні особливості і чинники. Важливим є все: музична освіта, обізнаність з класичною спадщиною кращих піснень-музичних та танцювальних творів українського фольклору, невичерпної скарбниці образотворчого мистецтва, народних ремесел і хатніх промислів, народної медицини, фітотерапії і національної кухні, архітектури, традиційних засобів паресування, характерних особливостей мислення і життя.

Шляхи і засоби музичного виховання в національній школі набувають нетрадиційної реалізації в процесі діяльності різних форм піднесення рівня інтелектуальної естетичної вихованості, що в національній школі здійснюється як в процесі класної, позакласної та позашкільної навчально-виховної роботи і засобами народної фамілології /сімейного виховання/

Причому кожна форма діяльності повинна наповнюватися таким неординарним змістом національної культури, що кожен урок, кожен виховний захід, мусять перетворюватися на педагогічне дійство, своєю чарівністю і багатством методів вираження, наближались би до кавкових, неповторних, які водночас відповідали б вимогам відбудови національної школи.

Головним засобом активізації творчої діяльності учнів початкових класів національної школи залишається урок, як унікальне і основна форма підвищення інтелектуального рівня і естетичного виховання.

Уроки музики в національній школі своєю структурою і основними елементами повинні бути здебільшого нестандартними і нетрадиційними. Система уроків музики в початкових класах своїм змістом і методикою викладання національного музичного мистецтва спрямовується на підвищення рівня інтелектуального розвитку учнів і естетичного їх виховання на рівні вимог світової класичної і фольклорної музичної культури, а разом з народною дидактикою повертатиме національну етнопедагогіку до закладів освіти в Україні.

Проектування структури уроку музики, як і будь-яких інших предметів, є складним процесом інтелектуальної діяльності учителя-викладача, який повинен врахувати взаємодію і логічну взаємозумовленість інформаційного, дидактичного та психологічного аспектів навчання і інтелектуального зросту учнів.

Робота над уроками музики в національній школі вимагає таку послідовність етапів:

1. Визначення загального психологічного механізму засвоєння музичної культури, залежно від типу навчального матеріалу (музична класика, фольклор та спадщина; пісня, гра на музичному інструменті, музична грамота, музичний твір для слухання).

2. Зумовлення мети, завдання і зміст кожного конкретного уроку, його місце у процесі засвоєння навчального курсу.

3. Проектування послідовності засвоєння учнями навчального матеріалу та виділення логічно завершених і органічно взаємопов'язаних блоків навчальної інформації на різних етапах уроку, системи уроків і педагогічного процесу в цілому.

4. Врахування розвивальних, формуючих, пізнавальних і виховних можливостей творів музичної класики і національного фольклору при підготовці до уроків, позакласних і позашкільних заходів як засобу піднесення рівня інтелектуальності учнів початкових класів національної школи і прискорення відновлення самої школи.

5. Вдосконалення структурних одиниць нетрадиційних уроків музики в початкових класах національної школи за традиціями і вимогами української етнопедагогіки, а саме:

М е т а як формування теоретичних основ майбутнього заняття в плані знаноства дітей з надбанням музичної культури, розкриття потреби інтелектуального зросту засобами музичних творів та доведення природної потреби бути обізнаним в царині невичерпних джерел естетичних уявлень і розуміння прекрасного.

З а в д а н н я як концентрація практичних проблем, що повинні реалізуватися в ході нестандартного /чи будь-якого іншого/ уроку музики, позакласного і позашкільного заходу і розкривати сукупність системи знань в предмету, формування

умінь і навичок та виховання певних почуттів чи якостей характеру та рис українського менталітету.

Обладнання нестандартних уроків і заходів з музики передбачає попередню науково-дидактичну розробку тої частини уроку, що допомагає учителеві "занурити" учня до середовища, що активно сприятиме формуванню важливого соціально-психологічного почуття національної самосвідомості /фонотека "Солов'їна Україна", записи кращих дитячих, підліткових та молодіжних ансамблів народної і духовної музики рідного народу, графічний реаліс партитур та нотності розучуваних творів, наявність в музичному класі дошки з нотним станом, посібників типу = Ф А С М І = , комплектів сопілок, шумових народних інструментів та под./.

І такий спосіб сучасного уроку музики в початкових класах вимагає нового підходу до кожного структурного елементу /представлення і показ музичного твору, засвоєння основної теми, вокальних партій пісні, музичного супроводу, закріплення та відшліфування виконавчої майстерності/.

Одним із основних видів музичної діяльності учнів на уроці музики і водночас чи не найскладнішою діяльною роботою учителя є спів. Співацькі навички формуються у взаємодії з іншими здібностями. Наприклад, всі вправи і теоретичні відомості пов'язуються з піснями, або танцювальною мелодією, що засвоюється на уроці.

Так, вивчаючи у перших класах українські народні забавлянки: "Ой, длі, длі"; "Диб-диб"; "Печу-печу хлібчик"; "Качка йде" та колискові пісні: "Ой, був собі коточок"; "А-а коточок!"; "Ой, ти, коте сірий" та інші, діти навчаються не тільки правильному звукоутворенню, ясності вимови, формують співацьке дихання /виробляють вокальні навички/, але й формують початкові уявлення про певні музичні явища; зміст і характер пісень, деякі доступні засоби музичної виразності, побудову пісні /заспів, приспів, рухи мелодії вгору, вниз/ тощо.

На пісенних зразках діти знайомляться з нотною грамотою, а також з виконанням цієї пісні на дитячому музичному інструменті, слухають її у запису кращих дитячих хороших колективів України.

Перед слуханням музичних творів учням доцільно дати завдання, що сформовані на практичних навиках і знаннях. Прослухати українські народні пісні з набору платівок. Музична Україна", співає хор "Дударики", або у виконанні дитячого хору Українського радіо і телебачення, та провести навеличку бесіду за таким примірним планом:

1. Яку пісню прослухали?
2. Хто її виконував?
3. Чи сподобалась вам ця пісня?
4. Цю в ній чарівного?
5. Чи співаєте ви дома разом з батьками пісні? Які саме?

Переглянути слайди про дитячі фольклорні колективи України різних регіонів.

Національна школа вводить ще один етап роботи на уроці музики - гра на музичних інструментах. Музичне навчання, розвиток здібностей і виховання варто починати якомога раніше, тому має бути втіленими форми, доступні й цікаві для учнів початкових класів.

Не можна не враховувати ступінь готовності до навчання гри на інструментах, що вимагають від дітей значної уваги, зосередженості, усвідомленості й певного фізичного розвитку. Вдало обраний музичний інструмент є залюбки успіху, а тому варто почекати із давньою і вічною єдиною сопілкою. Це надзвичайно зручний інструмент, постановка гри на ньому наближена до вокальної. До того ж, як стверджують лікарі, гра на сопілці благотворно впливає на розвиток грудної клітини і дихальної системи. Учні, які грають на сопілках, набагато швидше розвивають свої музичні здібності, краще розуміють музичні твори.

У першому класі, наприклад, за програмою діти вивчають українську народну пісню "Подоланочка".

М е т а: Показати чарівність і неповторність дитячих пісень українського фольклору, довести потребу вивчення українських дитячих пісень як вираження духовності народу; розкрити пісенну творчість українського фольклору як невичерпне джерело натхнення, людської краси і естетичної насолоди.

З а в д а н н я: 1. Засвоїти основні прийоми викладання українських народних пісень.

2. Навчити розпізнавати мінорні лади, записи ритмічного малюнку народної пісні, сформувавши навички визначення структури пісні, що вивчається, і різноманітність прийомів аранжування народно-пісенних творів.

3. Виховати почуття поваги до народних пісень, стійке бажання засвоїти найкращі здобуття пісенного фольклору.

Обладнання: музичний інструмент /фортепіано, баян, сопілка, апарат «ФАСМІІ/», слайди, магнітофон із записом української народної пісні.

/Хід уроку, його структурні елементи, в основному, схожі з аналогічними по інших навчальних темах і предметах/.

Методичні поради.

Заняття готується і проводиться як дієва робота по засвоєнню нової пісні-гри. Кожен елемент заняття спрямований на поглиблення знань про народну пісню, гру, танець так як сходина до формування прекрасного та потреба пізнання найкоштовніших скарбів народної мудрості. Діти поширюють уяву про процес співу, як відомо комплексний, у якому практично бере участь весь організм дитини - звукоутворюючий, артикуляційний, дихально-м'язковий апарат, причому порушення функцій одного з них неминує позначитись на якості співу. Після розучування мелодії пісні треба переходити до постановки гри. При постановці гри слід використовувати творчу ініціативу школярів, формувати основи самостійності в музичній діяльності учнів.

Завдання до дому: розповісти батькам про засвоєння на занятті і попросити їх наспівати одну-дві народні пісні. Підібрати мелодію цієї пісні на музичному інструменті, звертаючи увагу на лад /мінорний/, розмір /2-х дольний/ та ритмічний малюнок.

Естетичне виховання в сьогоденній уяві національної школи базується на широкому застосуванні музичної слащини українського народу, на знайомстві в крадіми національними традиціями, обрядами, ритуалами.

Велика виховна робота у цьому напрямку належить позакласній роботі, яка спрямована на поглиблення національної свідомості учнів, на розвиток творчих здібностей і нахилів учнів з різних галузей культури.

Шляхи музичного виховання в національній школі набувають нетрадиційної реалізації в процесі діяльності різних форм підведення інтелектуального рівня естетичного виховання, а саме:

- музично-фольклорні театри;
- шкільна народна опера;
- фольклорно-етнографічні ансамблі /квартет хлопчиків "Козачата"; танцювальний колектив "Козацькі забави"; дівоче тріо "Либідь" і под./.

- інструментальні ансамблі /ансамбль сопіляків "Дударьки", ансамбль троєстих музик "Джерельце", тріо бандуристів "Веселка Дніпрова" та ін/.

Так музично-фольклорні театри при національній школі здійснюють виховання національної свідомості і самосвідомості. Цей складний процес можливий за умови, коли шкільні музично-фольклорні театри будуть діяти нетрадиційно.

Так уже назви шкільних музично-фольклорних театрів повинні бути нестандартні, що дасть можливість не тільки виховувати неординарність мислення, а й опосередковано стверджувати самотність національного українського народного музичного мистецтва.

Наприклад, назви шкільних музичних театрів "Веселка Дніпрова", "Чураївна", "Козацький курінь", "За порогами", "Шляхами Козацькими" та інші. Несуть собою певну інформацію про традиції українського музично-театрального мистецтва, з одного боку, з іншого - зобов'язують ретельно, вдумливо на виваженій науковій основі добирати репертуар, розробляти перспективні плани формування інтелектуального рівня учнів початкових класів засобами національного музичного мистецтва.

Так для театру "Веселка Дніпрова" крім концертних програм можуть бути спектаклі "Різдвяна ніч"; "Майська ніч" /за мотивами п'єси М.В.Гоголя/; "Різдвяне свято" /Український вертеп для учнів початкових класів; "Летючий корабель" /інсценізація одноіменної казки А.Шияна для учнів молодших класів/.

Для шкільного музично-фольклорного театру "Чураївна" репертуар мусить бути іншим.

Так, для старшокласників це можуть бути фрагменти інсценізованого роману Ліни Костенко "Маруся Чурай", для учнів середніх

класів це можуть бути сцени із сфери С.Гулака-Артемівського "Запорожець за Дунаєм"; тематичний концерт з народних козацьких пісень чи пісенної спадщини Січових стрільців.

Багатим і оригінальним має бути репертуар інших шкільних музичних театрів і студій. Так шкільний музичний фольклорний театр «Козацький курінь» орієнтовано репертуар можуть складати такі спектаклі: «Як запорожці Січ боронили»; «Ой на горі та жінці жнуть»; «А було це під Ковтими Водами»; які побудовані за мотивами українських козацьких пісень.

Нетрадиційним в роботі шкільних фольклорно-музичних театрів повинно також бути:

- Попередні конкурси на добір репертуару і його реклами та проекти оформлення спектаклів;
- Творчі конкурси виконавців вокальних партій майбутніх спектаклів;
- Запрошення на прогляд спектаклю;
- Спонсорське забезпечення реквізитами та інше.

Участь дітей початкових класів у діяльності музично-фольклорних театрів¹ перекидає місточок єдності нашого сьогодення /мислення, сприйняття і відображення навколишнього світу і взагалі життя/ із давно минулими часами та поколіннями, утворюючи єдине ціле - історію культури буття українського народу.

А до того ж великий виховний вплив стародавніх традицій, обрядів і ритуалів та формування на їх основі кращих рис юної особистості - учнів початкових класів національної школи.

До педагогічного процесу повинні повернутися народні ігри, обряди, свята, які традиційно відбувалися у пісенному, танцювальному чи музичному супроводі, відіграли суттєву роль у розвитку українського оперного мистецтва.

Опера, є синтетичний жанр, в якому поєднуються музичне, хореографічне, літературне та образотворче мистецтво. Поєднання різних видів мистецтва для сприйняття однієї теми дозволяє

1. Перший досвід таких театрів здобуто в Центрі естетичного виховання учнівської молоді в Києві на базі СШ № 122

досягти високих результатів у розумінні сюжету і теми казки, в опануванні учнями тих специфічних засобів виразності, які притаманні окремим видам мистецтва.

Прикрасою національної школи, буде народна опера, яка діятиме на базі навчального закладу. Для створення оперних вистав, можна залучити учнів та викладачів музичних шкіл, які знаходяться поруч. Хорові партії оперних вистав виконуватимуть учні школи, а партії головних героїв – учні, які мають системну музичну підготовку, або вихованці музичних шкіл і училищ.

Оперні спектаклі "Коза-Дерева", "Лисичка-сестричка" М.В.Лисенка та "Івасик-Телесик", "Лисичка, Котик і Півник" К.Стеценка познайомлять учнів з національною класичною музикою, народними традиціями в них та змістом прекрасних казок.

Сучасні оперні вистави М.Іорданського "Казка про Ріпку", "Колобок" та М.Коваля "Вояк і семеро козлят" – з музичною спадщиною сучасних композиторів та сюжетами давніх казок, які відомі українській людині ще в часи Київської України – Русі.

Створення народної шкільної опери формує національну самосвідомість, розвиває музичні смаки і стійке прагнення пізнати спадщину свого народу, вдосконалює виконавчу майстерність.

Дитяча опера підвищує рівень національної культури та розвиває музичні та артистичні здібності учнів початкових класів, якщо з ранніх років будемо виховувати дитину на кращих зразках музичної та поетичної творчості рідного народу, прищеплювати учневі любов до музичного мистецтва, то ставши дорослою, така людина буде красива душею, помислами, розумітиме прекрасне, у неї сформується потреба спілкування з мистецтвом, з прекрасним.

Познайомити кожного учня сучасної і майбутньої школи з величезною і багатоплановою спадщиною свого народу – то почесне, відповідальне і конче актуальне завдання: без глибоких знань національної культури не може йти мова про формування справжнього громадянина, інтелегента, патріота, не варто сподіватися генетично здорової нації і цивілізованої держави.

Прикрасою національної школи будуть і фольклорно-етнографічні ансамблі, які можуть створюватися із числа учнів одного чи кількох класів, або з усіх початкових класів /різновіковий ансамбль/. Це можуть бути "Дударики", "Козачата", "Золотий колосок", "Саксаганські солов'ята", "Веселі ложка-рята" та ін.

Назва і її вибір має певне значення для всього майбутнього життя ансамблю, бо вдалий вибір назви - запорука успіху.

То ж назва повинна відповідати кільком вимогам і розкривати:

- напрямок /жанрово-проблематичну спрямованість /діяльності дитячого гуртку;

- романтико-пісенну спрямованість неформованого об'єднання шанувальників українського фольклору і етнічно-побутових традицій рідного народу;

- належність ансамблю саме до наймолодшої вікової групи школярів;

- певну задиракуватість, гумористичну усміхненість чи навпаки - надмірну серйозність юних виконавців та ін.

Репертуар фольклорно-етнографічного ансамблю складається із відомих /раніше опублікованих в збірниках/ народних пісень, забавлянок, пестушок, народних ігор, або записаних чи створених юними членами творчого гуртку.

Талановитий педагог кожному забавлянку перетворить у мініспектакль, так би мовити, супроводить "живою картинкою", мімічною сценою, гучним солоспівом чи тихеньким акапельним фоном.

Наприклад, маленька забавлянка "Ой дзлі, дзлі", що записана на Крижоріжжі Д. Федоренком. Режисура постановки цієї забавлянки може бути різноманітною, однак обов'язково мати приблизно такі варіанти:

1. Солістка виконує забавлянку на фоні ансамблевого співу, який вторить їй голосом, рухами, мімікою, іншими діями.

2. Забавлянку виконує весь ансамбль, імітуючи рухи, що колишуть колиску /підвішену до стелі, ліжко-колиску, колиску-візок/.

3. Всі члени ансамблю виконують цю забавлянку, сидючи на сцені, що декорацією відтворює внутрішнє вбрання та інтер'єр українського стародавнього житла /традиційний побут: стіл, лава, покуть з іконою і рушниками, п'яльці для вишивання, веретена та ін./.

У скарбниці народної творчості можна знайти багато чудових зразків, гідних для використання у виховній роботі з учнями I - IV класів.

Це - колискові пісні, потішки, пісеньки-небелиці, ігри, загадки та казки.

Народні ігри та пісні тісно пов'язані між собою, в основі їх лежить синкретизм¹.

Тому їх штучне розподілення принесе тільки шкоду. Найдавнішими за походженням є хороводні пісні, драматичні ігри, які колись у сиву давнину, були частиною весняного календарного обряду і які ще до сьогодні подекуди виконуються саме навесні, це ігри з темою землеробської праці, в яких і в словах, і в пластичні рухів відтворюється сімба, зростання, збирання, обробка різних рослин. Пісні у хороводних іграх прості, легкі для запам'ятування.

Веснянки - здебільшого пісні хороводного плану, що супроводжуються не лише рухом за певним візерунком, а й своєрідним, властивим певному пісенному твору, малюнком. Тому у формуванні почуття прекрасного і підвищенні інтелектуального рівня учнів початкових класів беруть участь не тільки пісні, обрядові твори, потішки, а й народні танці і танцювальні мелодії.

"Дівочі танки", - писав відомий дослідник української народної поезії М. Максимович, - за зовнішнім виглядом бувають:

1. К р у г о в і - які ведуть, зімкнувшись в коло, це: "Мак", "Перепілка", "Завшка", "Король" та ін.

2. К л ю ч о в і - які ведуть, зімкнувшись одним ключем, це: "Кривий танець", "Галка", "Шум" та інші.^{2/}

Кругові ігри виконуються усіма учасниками, що стають колом, а зміст пісні передає відповідними рухами той, хто перебуває всередині кола. У хороводах, що відображають трудові процеси, рухи і жести допомагають розкривати зміст пісні чи іншого музичного твору.

Ключові ігри інакше називають орнаментальними, тому що виконавці відповідно до слів створюють візерунчатий хореографічний малюнок: гурт, ряд або лінію.

Наприклад: "Плету, плету лісочку" - в якому ряд, або лінія "плете і розплітає лісочку", - утворюючи своєрідний орнамент

1. Нерозчленованість різних видів мистецтва, пов'язаних ще з трудовими процесами /співу, танців, музики/ театральної гри.

2. Дитячий фольклор /Упор., вст. стаття та примітки Г.В. Довженюк. - К.: Дніпро, 1986 .

тальними, тому що виконавці відповідно до слів створюють візерункатий хореографічний малюнок: сурт, ряд або лінію.

Наприклад: "Плету, плету лісочку" - в якому ряд, або лінія "плете і розплітає лісочку", - утворення своєрідний орнаментальний малюнок, в якому зображується процес плетіння ліси. Гра свідчить про трудову основу народної поетичної творчості взагалі. Надзвичайно різноманітні дитячі ігри. Окремі з них за своїм походженням сягають в часи формування української людності, це задовго до Хрещення Київської України-Русі. Наприклад, "А ми просо сіяли", "Мак", "У городочку", та інші пізнішого походження. Про давність таких ігор свідчать і мотиви мелодій, зміст співанок. В давніх танках - хоросводах брали участь члени одного роду або статі, тоді, як в розстановці гравців у дві супротивні лави відбивалися зіткнення двох родів чи статей. Давні за походженням ігри "Мак" /"Ой на горі мак"/ і "Мак" /"По горі льон, льон"/, "Верота", донесли до нас давні трудові землеробські процеси, що ретрансьювані в художніх образах.

Окремі хоросводи виконуються як дівочі і як дитячі.

Зразки таких ігор, що супроводжується піснями, народними мелодіями, любив награвати, обробляти для сценічного виконання відомий український композитор - класик М.В.Лисенко, творча спадщина якого, проситья до початкових класів національної школи. Усім відома його збірка "Молодоці"¹, в якій кожна пісня має сценічну дію, а кожен твір може включатися до педагогічного дійства.

Відома збірка В.Верховинця "Весняночка"², в якій будь-яка сторінка, немов у сяйві весняного сонця, іскриться життєрадісним дитячим дзвінкоголоссям, де, що не гра, то викінчена за формою і глибека за змістом мініатюра, зігріта безмірною любов'ю до дітей, пройнята великою турботою про їхнє виховання.

1. Лисенко М. Молодоці: Збірник танків та веснянок - К.: 1991 .

2. Верховинець В. Весняночка: - ігри з піснями для дітей молодшого шкільного віку. - К: Музична Україна, 1989

В наш час ігри повністю перейшли у дитячий репертуар, хоча традиційно в них грають здебільшого дімчата.

Наприклад: "Перепілка", "Подоланочка", "Молоданчик", "Огірочки". Для хлопчиків залишилися народні ігри козацького походження, ігри яких джур. Одним з ігор, в яку грають переважно хлопчики, є "Бобер". Подібно до "Бобра" гра в "Ліжмурки".

Народні ігри у супроводі пісень та танцювальних рухів виконувалися в народі до різних календарних свят, тому слід подбати, щоб в репертуарі фольклорно-етнографічних ансамблів народних ігор і забавлянок були твори, що символізують прихід весни, проводи літа, зустріч зими, новорічних свят та інші.

Серед творів дитячого репертуару, які виконувалися тільки на Новий Рік, слід назвати колядки та щедрівки – вітання батьків, учителів, однолітків та добрих трударів – господарів та под.

Участь дітей в календарних святах та обрядах, які в основі своїй пов'язані із стародавніми віруваннями, світоприйняттям і в яких трансформовані народний глузл, мудрість, збагачує світогляд дитини, її духовність. Досвід стверджує, що діти з насолодою щедрують і колядують, коли традиційну форму наситити новим змістом, новими якостями.

Так при організації щедрювання і колядування в сільській місцевості учитель музики розучує в дітьми /хлопчиками/ традиційні в даній місцевості щедрювання, а разом з усіма учнями ті, що адресовані конкретним особам: директорів школи, учителям, завідувачу фермою чи гаражем, бригадирові, культпрацівникові.

Гра в супроводі пісні і танцювальних рухів впливає на гравців /виконавців/ кількома емоційно сильними подразниками, через що почуття любові до рідного краю, до отчого дому, до національних джерел стають міцними. При певному закріпленні /повторенні/ вони здібні перерости у норми життя. Національна школа широко використовуватиме такі цікаві і корисні для музичного розвитку дітей види роботи як гра на музичних інструментах, що дає можливість створити такі об'єднання як ансамбль сопілкарів, ансамбль троїстих музик, ансамбль бандуристів та інших.

Враховуючи доцільність залучення молодших школярів до

різноманітної музичної діяльності з метою всебічного музичного розвитку доцільно поєднувати, комбінувати основні види музичної діяльності.

Наприклад, добре поєднувати спів з грою на музичних інструментах та танцювальними рухами.

Так, в Кривому Розі, в ОШ № 26 існує фольклорно-етнографічний ансамбль "Маринонька", який поєднує вокальну групу дівчаток, інструментальну групу та танцювальний колектив. Кожна група має свого керівника, але всіх їх об'єднує один репертуар та одна мета - ознайомити дітей з фольклорною спадщиною рідного народу, виховати любов до української культури, естетичного сприйняття всього справді народного, що перевірено віками; набуття виконавчої майстерності, розвитку естетичних смаків і формування на їх підставі естетичних почуттів та переконань.

Учитель початкових класів національної школи не може йти впротореними шляхами, а мусить постійно шукати нетрадиційних форм, засобів і методів навчання і виховання молодших школярів засобами музичного мистецтва на традиціях народної педагогіки, а значить і шляхами залучення народно-пісенної, музичної, танцювальної творчості українців від сивої давнини до сьогодення.